

SCIENCA REVUO, oficiala organo de ISAE
Vol. 38 (1987), n-ro 2 (154)

Eldonanto: Internacia Scienca Asocio Esperantista (ISAE)

Ĉefredaktoro: RNDr. Josef Kavka, CSc., Lužná 7, CS-160 00 Praha 6 — Vokovice, Ĉeĥoslovakio

Grafika redaktoro: Bruĉjo Kasini, «Edistudio», c. p. 213, I-56100 Pisa, Italujo

Administranto por la pagipovaj landoj: «Edistudio», pĉk 12230561, Italujo ☎ +39(50)48670

Administranto por la nepagipovaj landoj: Dr. Václav Hník, CSc., Fakulta architektury

ČVUT, Thákurova 7 — CS-166 34 Praha 6 — Dejvice, Ĉeĥoslovakio

Kompostis: «Composit», via Giordano Bruno 8, I-56100 Pisa, Italujo

Enpagigis: «Edistudio», c.p. 213, I-56100 Pisa, Italujo

Presis: La Grafica Pisana, Buti (Pisa), Italujo

Reguloj por la aŭtoroj:

1. Verki laŭeble pri sia propra originala esplorado tiel, ke ĝin komprenu eĉ alifakaj sciencistoj;
2. Sendi al la ĉefredaktoro la tekston en du ekzempleroj, klare tajpita sur maldika papero;
3. Maŝinskribi normallitere en la tajp-areo de 165 mm × 250 mm, kun liniado 1 1/2 (7 mm), t.e. kun 40 linioj surpaĝe;
4. Ĉiun vorton neesperantan substreki ondlinie (por la kursiva komposto), dum rektlinia substreko signifas komposton dikliteran;
5. En la teksto noti lokojn, kie troviĝu eventualaj figuroj;
6. Ne forgesi referenc-liston;
7. Aldoni koncizan resumo en sia gepatra lingvo.

Estraro de ISAE:

Prezidanto: Prof. D-ro Carl Støp-Bowitz, Camilla Colletts vei 3, N- 0258 Oslo 2, Norvegio

Vicprezidantoj: Prof. D-ro Christer O. Kiselman, Thunbergvägen 3, S-752 38 Uppsala, Svedio.

Prof. D-ro h.c. Vasil Peevski, Gogol 9, BG-1504 Sofia, Bulgario.

Ĝenerala sekretario (provizore): S-ro Bruĉjo Kasini, c.p. 213, I-56100 Pisa, Italujo.

Sekretario-kasisto: S-ro Rudi Hauger, ETH-Hönggerberg, CH-8093 Zürich-Honggerberg, Svisio.

Ceteraj estraranoj: D-ro Gerhard Kalchhoff, Schuckerstraße 14/XI, D-8000 München 70, F.R. Germanio.

Prof. D-ro Sin'itirô Kawamura, 424-7 Kinasyô Huzii, Takamatu, 761, Japanio

RNDr. Josef Kavka CSc., Lužná 7, CS-160 00 Praha, Ĉeĥoslovakio

D-ro Marjorie Flint, 3 Longcroft Park, Beverley, N. Humberside, HU 17 7DY, Britio.

D-ro Máximo Valentinuzzi (+).

Esperanto: 100

La centjara jubileo prezentas motivon, ke ankaŭ la redakcio de «Scienca Revuo» iomete rememoru (kp. pri tio SR, 1978, 89-94).

La unua danko de la sciencistoj aplikantaj la zamenhofan lingvon apartenas ja al ĝia kreinto, kiu dekomence klopodis pruvi, ke la lingvo taŭgas interalie por la scienco kaj teĥniko. Li verkis kaj tradukis interesajn artikolojn de ĥaraktero plejparte populariga.

Jam ekde 1902, la franca kuracisto, d-ro P. Fruictier, la ĉefredaktoro de du franclingaj gazetoj pri medicino, fariĝis ĉefredaktoro de Lingvo Internacia, en 1904 de Internacia Scienca Revuo, en 1906 de Internacia Medicina Revuo. ISR estis aperanta dum la jaroj antaŭ la 1-a mondmilito. Eldonis ĝin la firmo *Hachette* en Parizo. Ĝia grava kunlaboranto C. Verax fariĝis fondinto (en 1912) de Scienca Gazeto. Bedaŭre, tiu ĉi kaj pluro da aliaj revuoj aŭ bultenoj ne vivis longe.

Tamen, inter la du mondmilitoj, regule aperadis Bulteno de la Internacia Scienca Asocio Esperantista, pro kies modela redaktado meritis inĝ. M. Rollet de l' Isle. Danke al lia klopodo, ISAE restariĝis post la 1-a mondmilito.

Similan klopodon, post la 2-a mondmilito, entreprenis C. Støp-Bowitz (kp. SR, 1983, 88). La organo de ISAE ricevis sian definitivan nomon: Scienca Revuo. Pro ĝia oferema redaktado ni esprimu dankon al d-ro W.P. Roelofs (vol. 1-12, 1949-1961), al d-ro G.F. Makkink (vol. 5-9, 1953-1957), al d-ro G. Hamming (vol. 5-8, 1953-1956) kaj al prof. d-ro B. Popović (vol. 12-28, 1962-1977, kp. ankaŭ SR, 1983, 70-77).

Danke ni pensu ne sole pri la redaktoroj, kiuj elspezis plej multe da labor-tempo por ambicia prezentado de SR, sed ankaŭ pri ĉiu sciencisto kontribuinta al SR per sia artikolo.

Ni ne preterlasu aparte danki s-inon *I. Bednarz* pro ŝia utilega SR-bibliografio, koncernanta la jarojn 1949-1982 kaj aperinta ĉe Pola Esperanto-Asocio (1984).

Okaze de la jubilea rememorado ni devas pensi ankaŭ pri la fidelaj abonantoj-legantoj, kiuj certe ne ĉesos daŭrigi la malfacilan vivtenadon de nia revuo, kies longa historio ĝis hodiaŭ pruvis taŭgecon de Esperanto sur plej diversaj scienc-kampoj. Ne povas esti dubo, ke SR efike helpis al stabiligado de koncernaj faklingvoj.

Ankaŭ future, ni devus konsciencie prezentadi en nia revuo, komune kun la plej supera lingva instanco, Akademio de Esperanto, altnivelan terminologion, sur kiu povus sin apogi ĉiu serioza specialisto.

J. Kavka

Ekslibrisoj

Kazimierz Szczurek (Pollando)*

1. Historia skizo

Mil kvarcent jarojn antaŭ Kristo, la egipta faraono Amenotepo la 3-a, laŭ aserto de historiistoj, posedis libraron konsistantan el rulaĵoj. Al ili oni ligis etajn tabulojn fajencajn kun surskribo montranta la posedanton. Unu tian tabuleton, helbluan kun malhele blua surskribo, posedas Brita Muzeo en Londono.

Tiujn tabuletojn oni nun opinias prototipoj de la pli poste populariĝinta signo lokata en la libron kaj indikanta ties posedanton.

Longan tempon tiu kutimo restadis morta, sed fine de la mezepoko, ankorau en la periodo, kiam librojn oni skribadis mane, oni ree lokadis en ili specialan signon atestantan pri la proprieto. Tiun signon ni nomas ekslibriso. La termino devenas el la latina lingvo kaj signifas "el la libroj". Skribita en la libro, kune kun antaŭ- kaj famili-nomo, ekz.:

Ex libris Josephi Montani

klare montras, al kiu la libro apartenas.

La plej malnovajn mezepokajn signojn oni pentris kutime sur la suba margeno de la unua paĝo. Tre oftis blazonoj, sed multaj estis ankaŭ portretoj, alegoriaj pentraĵoj k.s. La mane skribita libra signo vivis ĉirkaŭ du jarcentojn; la lastajn ekzemplerojn ni renkontas en dekseksjarcentaj libroj, poste oni ne plu aplikis ilin. Sed ne malaperis la ekslibriso mem. La rolon de la pentrita signo transprenis la supralibroso (signifanta "sur la libroj"). Ĝi estis libra signo sur la unua flanko de la bindaĵo. La bindaĵisto faris stampileskan matricon, kutime metalan, kaj varmigitan premis ĝin forte al humidigita surfaco

**Przepliriskiiego 28, 43-400 CIESZYN*